

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ ЗА ПРИВРЕДУ И ПРАВОСУЂЕ
УНИВЕРЗИТЕТ ПРИВРЕДНА АКАДЕМИЈА У НОВОМ САДУ

ОБРАЗАЦ ЗА ПИСАЊЕ ИЗВЕШТАЈА О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ
ПРАВНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ У СТЕЧАЈУ

мер Исидора Милошевић
-обавезна садржина-

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком Наставно–научног већа Правног факултета за привреду и правосуђе на дванаестој седници новог сазива већа која је одржана дана 05.04.2021. године, одређена је Комисија за оцену докторске дисертације за јавну одбрану кандидаткиње Исидоре Милошевић под називом „**Правни и економски аспекти реорганизације у стечају**“.

2. Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

Проф. др Владимир Чоловић, научни саветник – редовни професор, привредноправна ужа научна област, Институт за упоредно право, Београд – председник комисије

Проф. др Маријана Дукић Мијатовић, редовни професор, привредноправна ужа научна област, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду – ментор

Проф. др Предраг Мирковић, ванредни професор, привредноправна ужа научна област, Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду, Универзитет Привредна академија у Новом Саду – члан комисије

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: Исидора, Зоран, Милошевић
2. Датум рођења, општина, Република: 19.05.1992 год., Нови Сад, Р. Србија
3. Датум одбране, место и назив магистарске тезе: 2017 год., Европска унија и евро, Факултет за економију и инжењерски менаџмент у Новом Саду.
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
Ужа научна област: економске науке, економско-правне студије Европске уније
5. Радно искуство:
2017 - Висока пословна школа струковних студија, Нови Сад – наставник вештина за научну област правне науке
6. Публиковани уџбеници и најважнији радови:

1. Petković M., Milošević I.: Criminalistic and criminal aspects of tax evasion, 1. Privrednopravni okvir i ekonomski razvoj država Jugoistočne Evrope, Novi Sad: Faculty of Law for Commerce and Judiciary, University Business academy in Novi Sad, 14 November, 2019, pp. 574-588, ISBN 978-86-6019-099-6

2. Milosavljević M., Milošević I., Milosavljević J.: Liabilities and responsibilities of shareholders in a joint stock company, 17. International scientific meeting legal days - Prof. Slavko Carić, PhD "The role of the state and law in

- the 21st century", Novi Sad: Faculty of Law for Commerce and Judiciary, University Business academy in Novi Sad, 2020, pp. 291-302, ISBN 978-86-6019-104-7, UDK: 336.763:061
3. Milošević I., Milosavljević J.: Franchise Agreement, 9. International Conference on Social and Technological Development, Banja Luka: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka, 2020, pp. 157-167, ISBN 978-99955-40-54-8
4. Milosavljević M., Milošević I.: The European society- a new legal form of a corporate society in the service law of the Republic of Serbia, 1. Međunarodni naučni skup "Usluge i prava korisnika", Kragujevac: The Faculty of Law of the University of Kragujevac, 26 June, 2020, pp. 875-889, ISBN 978-86-7623-098-3, UDK: 347.72(4)
5. Milošević I., Milosavljević J.: Franchise Agreement, 9. International Conference on Social and Technological Development, Banja Luka: Univerzitet za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka, 2020, pp. 28-29, ISBN 2637-3298
6. Bobić A., Erkić D., Milošević I.: The impact of the COVID-19 pandemic on the work of economic units in penalty institutions, 1. Economic aspects of the COVID-19 pandemic: how to survive today and cope with tomorrow, Sremska Kamenica: Educons University, 2020, pp. 30-31, ISBN 978-86-6229-022-9
7. Dragojlović J., Milošević I.: Krivična dela davanja i primanja mita u obavljanju privredne delatnosti, Kultura polisa, 2018, Vol. 15, No. 35, pp. 383-392, ISSN 1820-4589, UDK: 336.6:343.3/7
8. Komnenić B., Bolesnikov D., Milošević I.: Relevance of knowledge and skills acquired in business schools - Perspective of Serbian employers, Škola biznisa, 2020, No. 2/2020, pp. 62-84, ISSN 1451-6551, UDK: 330 2. Milošević I.: Business reorganization as a way of resolving insolvency (Accepted for publishing in 2021), Škola biznisa, 2021, No. 2/2021, ISSN 1451-6551
9. Kovačević V., Milošević I.: Značaj i preduslovi razvoja berzanskog trgovanja poljoprivrednim proizvodima u Srbiji, Škola biznisa, 2017, No. 2/2017, ISSN 1451-6551, UDK: 330 1. Tasić V., Milošević I.: Uticaj makroekonomskih promena na poslovne odluke menadžera u poljoprivredi, Škola biznisa, 2017, No. 1/2017, pp. 117-133, ISSN 1451-6551, UDK: 330
10. Dragojlović J., Milošević I.: Značaj zaštite životne sredine posmatrano sa aspekta krivičnog dela šumske krađe, Ecologica, 2018, Vol. 25, No. 89, pp. 53-57, ISSN 0354-3285, UDK: 502.33:630.9:343.238
11. Dragojlović J., Milošević I., Stamenković G.: Krivično delo prouzrokovanje stečaja - specifičnosti obeležja, Pravo - teorija i praksa, 2019, Vol. 36, No. 1-3, pp. 16-30, ISSN 0352-3713, UDK: 347,736
12. Milošević I., Milosavljević J.: Privatizacija u Republici Srbiji, CIVITAS, 2019, Vol. 2, pp. 101-113, ISSN 2217-4958, UDK: 347.23(497.11) 338.24(497.11)
13. Dmitrović M., Obradović J., Milošević I.: Pokazatelji obrazovanja u Srbiji i zemljama u regionu, 25. TREND - Trendovi razvoja, Kopaonik: Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, 11-14 Februar, 2019, pp. 132-135, ISBN 978-86-6022-140-9
14. Milošević I., Obradović J., Dmitrović M.: Moderne tehnologije u službi savremenog obrazovanja, 26. Trendovi razvoja - TREND, Kopaonik: Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, 16-19 Februar, 2020, ISBN 978-86-6022-240-6

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

ПРАВНИ И ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ У СТЕЧАЈУ

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страна поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Докторска дисертација има укупно 351 страна и састоји се од три посебна дела – целина, као и више поглавља унутар истих, односно закључних разматрања и списка коришћене литературе. Такође, за израду дисертације коришћено је укупно 278 референтних извора литературе, који са осталим наведеним подацима обогаћују садржај рада и доприносе његовом бољем разумевању.

УВОД.....	1
Предмет истраживања.....	4
Научна и друштвена оправданост истраживања.....	5
Циљеви и резултати истраживања.....	7
Методе истраживања.....	9

Глава прва

1.1. Основни појмови стечајног права	11
1.1.1. Појам и дефиниција стечаја и стечајног поступка	13
1.1.1.1. Дефиниција стечаја	14
1.1.2. Узроци стечаја	16
1.1.2.1. Екстерни узроци стечаја	17
1.1.2.2. Интерни узроци стечаја	18
1.1.3. Циљ стечаја и стечајног поступка	18
1.1.4. Врсте стечаја	21
1.1.5. Стечајна начела	21
1.1.6. Етапе у развоју стечајног поступка – хронолошки аспект	24
1.1.6.1. Етапе у развоју стечаја од почетка двадесетог века до данас	26
1.1.6.2. Стечајно искуство на тлу бивше Југославије	27
1.1.6.3. Стечај као нови институт у српској историји	28

Глава друга

1.2. Извори стечајног права	30
1.2.1. Домаће стечајно законодавство	31
1.2.2. Развој стечајног права у Србији	32
1.2.2.1. Закон о стечајном поступку 2004	34
1.2.2.2. Закон о стечају 2009	35
1.2.2.2.1. Измене и допуне Закона о стечају 2014	36
1.2.2.2.2. Измене и допуне Закона о стечају 2017	38
1.2.2.2.3. Измене и допуне Закона о стечају 2018	38
1.2.2.3. ЗНАЧАЈНИЈЕ ОДРЕДНИЦЕ ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ	39
1.2.2.3.1. Ефекти у пракси	40
1.2.2.4. Закон о Агенцији за лицензирање стечајних управника	41
1.2.2.5. Акта општег карактера од значаја за стечајни поступак	42
1.2.2.6. Кодекс за стечајне управнике	43
1.2.3. Стечај у међународном законодавству	43
1.2.3.1. Извори међународног стечајног права	45
1.2.3.1.1. Европска конвенција о стечају	46
1.2.3.1.2. Уредба о стечајним поступцима (2000)	47

Глава трећа

1.3. Узајамни однос стечаја и других модалитета престанка привредних субјеката	49
1.3.1. Осврт на институт ликвидације у односу на стечај	52
1.3.1.1. Регулатива ликвидације према Закону о привредним друштвима	53
1.3.2. Осврт на институт реструктурирања у односу на стечај	54
1.3.2.1. Трендови реструктурирања у Србији	56
1.3.2.2. Облици реструктурирања	61
1.3.2.3. Поступак реструктурирања	62
1.3.2.4. Основа плана реструктурирања	64
1.3.2.5. Учесталост реструктурирања у Србији	66
1.3.3. Однос стечаја и принудног поравнања	67

1.3.3.1. Принудно поравнање	67
-----------------------------------	----

Глава четврта

1.4. Стечајни узроци и стечајни разлози	72
1.4.1. Стечајни узроци.....	72
1.4.2. Стечајни разлози	73
1.4.2.1. Појам и врсте стечајних разлога	74
1.4.2.2. Економски индикатори постојања стечајног разлога	74
1.4.3. Стечајне препреке	75
1.4.3.1. Постојање једног повериоца	77
1.4.3.2. Незнатна имовина	78

ДЕО ДРУГИ

Глава прва

2.1. Кључни субјекти у стечајном поступку	79
2.1.1. Стечајни суд.....	79
2.1.1.1. Стечајни судија.....	81
2.1.1.1.1. Надлежност стечајног судије	81
2.1.2. Стечајни дужник	81
2.1.3. Правни положај стечајног управника.....	82
2.1.3.1. Права и дужности стечајног управника	83
2.1.3.1.1. Корпоративна права стечајног управника.....	84
2.1.3.1.2. Процесна права	84
2.1.3.1.3. Право на награду за рад и надокнаду трошкова	85
2.1.3.1.4. Право на одлучивање о битним питањима у току стечајног поступка....	85
2.1.3.2. Врсте дужности стечајног управника.....	86
2.1.3.3. Услови за обављање делатности стечајног управника	86
2.1.3.4. Процедура за издавање лиценце стечајних управника	87
2.1.3.5. Именовање стечајног управника (протокол)	87
2.1.3.6. Надзор над радом стечајног управника.....	88
2.1.3.7. Одговорност стечајног управника	89
2.1.3.7.1. Пословна одговорност	89
2.1.3.7.2. Комуникативна одговорност.....	90
2.1.3.7.3. Кривична одговорност.....	91

Глава друга

2.2. Стечајни повериоци	92
2.2.1. Врсте поверилаца	94
2.2.1.1. Стечајни повериоци	96
2.2.1.1.1. Услови за стицање својства стечајног повериоца	96
2.2.1.1.1.1. Материјални услови за стицање својства стечајног повериоца.....	97
2.2.1.1.1.2. Формални услови за стицање својства стечајног повериоца	97
2.2.2.1. Разврставање стечајних поверилаца у исплатне редове.....	99
2.2.2.2. Повериоци стечајне масе	100
2.2.2.3. Обезбеђени повериоци, појам	100

2.2.2.3.1. Разлучни повериоци.....	101
2.2.2.3.2. Заложни повериоци.....	102
2.2.2.4. Излучни повериоци, појам	102
2.2.2.4.1. Права излучних поверилаца	103
2.2.2.4.2. Остваривање излучног права поверилаца.....	105

Глава трећа

2.3. Структура поверилачких органа у стечају	107
2.3.1. Скупштина поверилаца – појам и надлежности.....	107
2.3.1.1. Формирање скупштине поверилаца	107
2.3.1.2. Састав скупштине поверилаца	108
2.3.1.3. Сазивање и руковођење седнице скупштине поверилаца	109
2.3.1.4. Обавештење скупштине поверилаца о седницама.....	110
2.3.1.5. Надлежност скупштине поверилаца.....	110
2.3.1.6. Доношење одлука скупштине поверилаца	111
2.3.2. Основна улога и овлашћења одбора поверилаца	112
2.3.2.1. Састав и број чланова одбора поверилаца	114
2.3.2.2. Избор и разрешење одбора поверилаца	115
2.3.2.3. Формирање одбора поверилаца од стране суда	117
2.3.2.4. Сазивање и руковођење седницом одбора поверилаца	118
2.3.2.5. Доношење одлука одбора поверилаца	118
2.3.2.6. Надлежности одбора поверилаца	119
2.3.2.7. Одговорност одбора поверилаца	121
2.3.2.8. Надокнаде и награде члановима одбора поверилаца.....	121

Глава четврта

2.4. Покретање и отварање стечајног поступка, процесно-правни осврт	122
2.4.1. Покретање стечајног поступка.....	122
2.4.1.1. Услови за покретање стечајног поступка	123
2.4.1.2. Ко су овлашћени субјекти за покретање стечајног поступка.....	124
2.4.1.3. Материјално-правни и формално-правни услови за покретање стечајног поступка	125
2.4.1.4. Последице отварање стечајног поступка по стечајног дужника	125
2.4.2. Отварање стечајног поступка.....	126
2.4.3. Последице отварања стечајног поступка по стечајног дужника	128
2.4.4. Облигационо правна дејства отварања стечајног поступка	128
2.4.5. Процесно-правне последице отварања стечајног поступка	129
2.4.6. Правне последице стечајног поступка на правне послове стечајног дужника...	130
2.4.7. Пријављивање потраживање	131
2.4.7.1. Иницијални акт у поступку за утврђивање потраживања	132
2.4.7.2. Поступак утврђивања потраживања у стечајном поступку	133
2.4.7.3. Процесуирање пријаве за утврђивање потраживања.....	134
2.4.7.4. Забрана извршавања и намирена.....	139
2.4.8. Одлука скупштине поверилаца о току стечајног поступка.....	144
2.4.9. Специфичности првог поверилачког рочишта	144
2.4.10. Испитно рочиште и његов значај.....	146

Глава пета

2.5. Појам и карактеристике стечајне масе	148
2.5.1. Формирање стечајне масе.....	148
2.5.2. Правни положај стечајне масе	149
2.5.3. Управљање стечајном масом.....	150
2.5.4. Уновчење стечајне масе.....	151
2.5.5. Продаја стечајног дужника као правног лица	153
2.5.6. Формирање и правни положај деобне масе	154
2.5.7. Трошкови стечајне масе	155

ДЕО ТРЕЋИ**Глава прва**

3.1. ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ СТЕЧАЈНОГ ПОСТУПКА	156
3.1.1. Економски аспекти УППР	157
3.1.2. Трошкови настали у току стечајног поступка	173
3.1.3. Трајање стечајног поступка и трошкови настали у стечајном поступку	175
3.1.3.1. Наплаћена потраживања из стечајног поступка.....	187
3.1.3.2. Исплаћена потраживања стечајним повериоцима	189

Глава друга

3.2. РЕОРГАНИЗАЦИЈА СТЕЧАЈНОГ ДУЖНИКА	190
3.2.1. Појам, значај и циљеви реорганизације	190
3.2.2. Облик – врсте реорганизације.....	194
3.2.2.1. Формална реорганизација.....	197
3.2.2.2. Неформална реорганизација	198
3.2.3. Етапе у развоју института реорганизације.....	203
3.2.4. Разлика између принудног поравнања и реорганизације.....	205

Глава трећа

3.3. <i>ПРЕПАК</i> - УНАПРЕД ПРИПРЕМЉЕН ПЛАН РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ ПРЕМА ЗАКОНУ О СТЕЧАЈУ	208
3.3.1. УППР ~ појам и дефиниција	213
3.3.2. <i>Препак</i> / УППР према Закону о стечају	215
3.3.3. Могућности УППР-а у стечајном поступку.....	217
3.3.4. Рочиште за одлучивање о предлогу УППР-а	221
3.3.5. Поступак УППР-а.....	222
3.3.5.1. Ко су овлашћени предлагачи УППР-а.....	223
3.3.5.2. Рокови за подношење УППР-а.....	224
3.3.5.3. Модалитети усвајања и реализације УППР-а.....	225
3.3.5.4. УППР и одлука суда код усвајања.....	226
3.3.5.5. Процедура реализације УППР-а	228

Глава четврта

3.4. ПЛАН И МЕРЕ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ.....	229
3.4.1. Ток поступка реорганизације	230
3.4.2. Предлог за покретање стечајног поступка реорганизацијом	235
3.4.3. Подношење плана реорганизације (предлагачи и рокови).....	235
3.4.4. Структура плана реорганизације	238
3.4.4.1. Уводни део плана реорганизације	239
3.4.4.2. Извршни део плана реорганизације.....	240
3.4.4.3. Надзорни део плана реорганизације.....	241
3.4.5. Доношење решење о покретању претходног поступка	244
3.4.5.1. Заказивање рочиште за расправу о плану реорганизације	245
3.4.6. Доношење решења о потврђивању и усвајању плана реорганизације.....	245
3.4.6.1. Реализација плана реорганизације.....	246
3.4.6.2. Спровођење усвојеног плана реорганизације у пракси	246
3.4.7. Мере реорганизације.....	247
3.4.7.1. Врсте мера реорганизације.....	248

Глава пета

3.5. ПРОЦЕСНО-ПРАВНИ АСПЕКТ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ	250
3.5.1. Уређење института реорганизације по Закону о стечају.....	250
3.5.2. Ток поступка реорганизације	252
3.5.2.1. План и мере реорганизације.....	254
3.5.4. Садржај плана реорганизације	258
3.5.4.1. Увод плана реорганизације	259
3.5.4.1.1. Годишњи финансијски извештај.....	260
3.5.4.1.2. Датум примене плана реорганизације.....	260
3.5.4.2. Извршни део плана реорганизације.....	261
3.5.4.3. Надзорни део плана реорганизације.....	262
3.5.5. Гласање о плану реорганизације и његово усвајање	264
3.5.5.1. Већинско и надвећинско гласање	264
3.5.6. Гласање о плану и његово усвајање	265
3.5.7. Опређеност поверилаца за банкротство или реорганизацију.....	267
3.5.8. Процена изводљивости плана реорганизације	269
3.5.9. Усвајање и спровођење плана реорганизације	270

Глава шеста

3.6. ПРАВНО ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ РЕОРГАНИЗАЦИЈЕ У ДОМАЋОЈ ПРАКСИ	272
3.6.1. Предлог мера за реализацију УППР-е.....	278
3.6.2. Фактори од пресудног значаја за усвајање УППР-е	280
3.6.3. Претпоставке успешне реорганизације.....	283
3.6.4. Последице неуспешне реорганизације.....	288
Пример из праксе.....	290

ЗАКЉУЧАК	309
----------------	-----

Софтверска проверка докторске дисертације кроз коришћење програма iThenticate Резултат:**Провером текста докторске дисертације утврђен је степен сличности текста у обиму од 9%.**

Комисија је закључила да идентификована поклапања јесу саобразна са језичким формулацијама која се користе приликом израде научних радова из области права. Поред тога, програм је идентификовао одређене подударности које су последица преузетих и цитираних извора литература, углавном легислативног карактера. Индивидуална преклапања са појединачним изворима не прелазе 4%.

Комисија је констатовала да текст докторске дисертације јесте прошао софтверску проверу.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Докторска дисертација јесте написана у складу са пријавом теме у којој су образложени сви аспекти овог научноистраживачког рада. Утемељеност истраживања јесте заснована на идентификованим научним потребама овако дефинисаног истраживања. Резултат истраживања јесте докторска дисертација која у квалитативном смислу задовољава дефинисане аспекте истраживања, са јасно идентификованим научним резултатима који из исте проистичу. Анализа докторске дисертације са аспекта вредновања појединачних делова њеног садржаја јасно указује на правилну систематичност приступа истраживању, сагледавајући кохерентну повезаност између различитих сегмената рада. Рад је структурално подељен на три дела и више појединачних одељака који се интегришу у једну целину, где увод и закључак представљају посебне сегменте рада. Структура рада одговара дефинисаном предмету истраживања, као и циљевима рада са потребама провере постављених хипотеза. У основи, сваки делови докторске дисертације јесу адекватно интегрисани у једну целину, чинећи текст докторске дисертације кохерентним у односу на саме постулате дефинисаног истраживања.

У оквиру увода рада, кандидаткиња је дефинисала општу проблематику истраживања у складу са којом је одређен и предмет истраживања. Поред тога, у оквиру овог дела рада одређен је циљ истраживања и дефинисане су хипотезе. Уводни сегмент рада садржи све нужне елементе који се захтевају од једног научноистраживачког рада.

Први део дисертације јесте подељен на четири посебна дела. У оквиру ових сегмената истраживања, кандидаткиња је обрадила проблематику у контексту дефинисања основних постулата стечаја као института колективног и сразмерног намерења стечајних поверилаца. Адресирана су питања од значаја која се тичу основних и специфичних обележја стечаја. У контексту легислативе, анализирани су релевантни прописи у датој области кроз различите временске периоде. Поред тога, у фокусу истраживања овог сегмента рада јесте била упоредна анализа стечаја и других правних института који имају низ сличних обележја у погледу правне, односно економске позиције привредног субјекта.

Други део дисертације у фокус истраживања ставља процесноправне аспекте стечајног поступка. Са аспекта овог дела истраживања, анализирани су општа и посебна обележја субјеката стечајног поступка, правног положаја субјеката стечајног поступка, као и правни положај стечајног управника. Ради реализације плана истраживања, у оквиру овог дела рада анализиран је процесноправни аспект покретања и спровођења стечајног поступка, будући да реорганизација стечајног дужника се правноинтегрално покреће као питање од процесног карактера.

У оквиру трећег дела рада кандидаткиња је анализирила различита питања од значаја у погледу ширег контекста реорганизације стечајног дужника. У контексту економских обележја, анализирани су економски аспекти стечајног поступка, што је корелативно повезано са ширим опсегом дефинисаног истраживања. Институт реорганизације стечајног дужника јесте доминантно анализиран у оквиру овог дела рада. Кандидаткиња је успешно анализирила релевантна партикуларна питања од значаја која се тичу института реорганизације стечајног дужника. Посебно је анализиран институт унапред припремљеног плана реорганизације стечајног дужника. Наглашен квалитативни аспект овог сегмента истраживања јесте у емпиријском сегменту истраживања кроз анализу примера из праксе која се односе на примену института реорганизације. Ово је учињено кроз сегмент рада који интегрише, и правне и економске аспекте реорганизације, на основу примера из праксе које је кандидаткиња анализирила као део емпиријског истраживања.

У оквиру закључка, кандидаткиња је сумирала резултате истраживања на седам страна, и у оквиру овог дела рада адресирана су питања, проблематика, критика и потенцијална будућа легислативна решења у контексту спроведеног истраживања.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Кандидаткиња је закључни сегмент истраживања сумирала на седам страна текста. У оквиру овог, последњег сегмента рада, кандидаткиња је сумирала примарне резултате спроведеног истраживања који су интегрално садржани у тексту дисертације. Са аспекта методологије израде закључних ставова спроведеног истраживања, кандидаткиња је изнела низ закључних мишљења и ставова који рефлектују у правом карактеру целокупно истраживање. У оквиру закључка, кандидаткиња је апострофирала низ важних питања која су спроведеним истраживањем обухваћена. У том контексту, сумирани приказ резултата истраживања прати саму структура рада, односно проблематику од значаја за истраживања. Кандидаткиња констатује да, почетак приватизације у Србији није донео очекивани привредни раст на бази унапређења ефикасности пословања, већ само својеврсну прераспodelу имовине и економску моћ појединаца. Истиче се да, приватизација јесте, за последицу, морала да има негативне резултате, јер је у свему томе приступ био погрешан – у процесу приватизације држава је фаворизовала своје приходе, на штету економског развоја и нивоа запослености. После распада СФРЈ, постојала је потреба за новим законима који су регулисали све области привредног живота земље, укључујући и стечај. Пошло се од идеје да се узме најбоље из два модела стечајног закона, америчког и немачког, овај посао јесте захтевао велико професионално искуство. У овом сегменту закључка, кандидаткиња даје историјскоправни контекст развоја института стечаја у домаћем правном систему, што јесте интегрално повезано са каснијим нормативним решењима која ће довести и до легислативног креирања института реорганизације стечајног дужника. С обзиром да стечај представља институт који у основи рефлектује економско стање привредног субјекта, односно његову немогућност да у оквирима законских прописа редовно измирује своја дуговања, у оквиру закључка се адресира и ово питање. Тако је констатовано, да на битно нарушен пословно правни статус утиче финансијска неравнотежа, непрофитабилност пословања, висок ниво задужености и незадовољавајући ниво власничког капитала. Кандидаткиња правилно закључује да, посматрано из економског угла, презадуженост је посебно стање дужника у ком је имовина дужника нето негативна, те да економске аспекте стечаја чине елементи који нису у вези са правом него пре свега, са финансијским пословањем привредног субјекта. Заправо, поред свих невидљивих граница које постоје између ове две области, није лако одвојити економске аспекте од правних аспеката стечаја. Из тог разлога, и сам институт реорганизације јесте анализиран са аспекта правних и економских карактеристика, што у основи представља предмет истраживања докторске дисертације. Комисија сматра да кандидаткиња правилно закључује да, посматрано из правног угла, јесте пожељно максимизирати економску вредност укупне имовине стечајног дужника, како би се повериоци ефикасно намирили кроз ликвидацију или реорганизацију, кроз санацију дугова и опоравак привредног друштва. Приликом анализе развоја стечајних института у неким деловима света, кандидаткиња је дошла до закључка како је овај институт постепено еволуирао да би настао то што је данас, са релативно ефикасним моделима примене у стечајној пракси. Са аспекта спровођења стечаја, а кроз контекст примене стечајних начела, у закључку се истиче да једно од начела стечајног поступка јесте начело равномерног и једнаког намирења свих поверилаца. У овом делу све је јасно, Закон о стечају каже да се једнакост, сразмерност намирења, постиже кроз исплатне редове када се стечај спроводи банкротством, а кроз класе потраживања које се формирају на основу исплатних редова када се стечај спроводи реорганизацијом. Ово сасвим сигурно значи да је Закон о стечају и устројио неке редове према којима се врши исплата потраживања уколико је имовина уновчена. Кроз све наведено, провлачи се и веома значајна улога стечајних управника, што је кандидаткиња правилно идентификовала. Мишљење исте, јесте да потребно време за окончање стечајног поступка би могло бити знатно смањено применом дигитализације одређених радњи које се односе на располагање имовином стечајног дужника, па би продаја имовине могла да се обавља путем интернета, издавања у закуп, док би дигитализација знатно смањила све друге негативне ефекте који су уочени (корупцију, договарање цена, притисак на потенцијалне купце и др.). Дато решење представља предлог измене легислативног прописа у датом контексту, те га комисија оцењује као исправног.

У оквиру закључка, указано је и на питање спровођења стечајног поступка кроз радње и активности стечајног управника. Констатује се да, поступање стечајног управника умногоме утиче на квалитет стечајног поступка. Наиме, систем утврђивања одговорности који постоји у нашем правном систему предвиђа дисциплинску одговорност стечајног управника коју утврђује Агенција за лиценцирање стечајних управника. Изменама Закона о стечају додатно је прописано право повериоцима да учествују у избору стечајних управника, што је у раду адекватно истакнуто као важно питање. Кандидаткиња закључује да у постојећем пропису нису утврђени критеријуми за одређивање висине предујма, а што утиче на неодређеност трошкова поступка стечаја и дестимулише повериоце на покретање стечајног поступка. Према важећим одредбама, висину предујма одређује стечајни судија на основу дискреционе оцене, који, међутим, нема јасне смернице на основу којих ће одредити висину предујма у сваком, конкретном случају. Приликом истраживања дошло се до закључка да портал АЛСУ прикупља корисне информације које се могу искористити за потребе упознавања јавности са свим важним информацијама у вези са конкретним поступком. Став аутора јесте да осим постојећих података, пожељно је да АЛСУ прошири статистику на трошкове стечајног поступка по ставкама, дужину трајања, ангажовање стечајних управника, висину намирења стечајних поверилаца, број спроведених реорганизација у односу на банкротство, а било би пожељно да АЛСУ располаже подацима о УППР-у и сл. Наведене информације би помогле да истраживачи из ове области имају солидну базу података која би допринела њиховом истраживачком раду и свакако би разјаснила поједине податке које добија Светска банка и које контрибутори (експерти у области стечаја) наводе у упитницима, али и оне које странке добијају у поступку. У контексту претходног, кандидаткиња сматра да мере које би донекле умањиле високе трошкове у стечајном поступку би могле ићи у правцу смањивања прописаних тарифника за ангажовање адвоката и накнада стечајном управнику, као и недефинисаних трошкова проценитеља.

Реорганизација стечајног дужника јесте веома значајан институт стечајног права и знатно широк и функционалан правни пут у санацију и оздрављење стечајног дужника. Реорганизацијом се чува правни субјективитет и обезбеђује да правни субјект несметано настави са својим привредним активностима. Процес спровођења плана реорганизације је врло комплексан, те је неопходна посвећеност и стручност приликом извођења одређених активности. Кандидаткиња правилно констатује да, благовремено реаговање стечајног дужника на финансијске тешкоће се може идентификовати кроз аспект усвајања одлука да се одржи пословање, што и јесте циљ подношења плана реорганизације. У датом контексту, а са аспекта потребне стручности запослених у привредном друштву, а пре свега се исто односи на сам менаџмент друштва, да би се све ово постигло, неопходан је стручни кадар из одговарајуће области који ће најпре анализирати узроке финансијских тешкоћа, тренутно стање пословања и целисходност покретања поступка реорганизације, што представља један аспект економске анализе института реорганизације стечајног дужника. Истраживањем је закључено да, процеси реорганизације спроводе се у широком корпусу већ приватизованих привредних друштава, бар када је реч о привредним субјектима у Републици Србији. Многа привредна друштва, суочена са проблемима у пословању, сачињавају своје програме оздрављења тј. реорганизације. Анализирајући планове који су интегрисани у оквиру спроведеног истраживања, кандидаткиња долази до закључка да многи подносиоци од тих програма неадекватно дефинишу правилне економске инструменте изласка из кризе, те су такве пројекције и планови будућег пословања најчешће преоптимистични и нереални. Сви ти планови, као по неком неписаном правилу, предвиђају само козметичке промене постојећег пословног и производног портфолија – нема нових пословних иницијатива, тржишта и/или производа, али исто тако и радикалних захвата везаних за дезинвестирање имовине или контракцију појединих непрофитних делатности. На основу овог сегмента спроведеног истраживања, комисија закључује да дато становиште јесте адекватно утемељено са аспекта онога што је истраживањем обухваћено. У том контексту, истиче се да је веома мало пажње посвећено томе како направити да се и десе неопходне промене. Са друге стране, повериоци који усвајају све те планове принуђени су да прихватају дуге рокове исплате својих потраживања, надајући се да ће на тај начин моћи да поврате део својих средстава. Поред тога, истиче се да реорганизација је код нас, као и у свету, по правилу праћено бројним отпорима, нарочито интерних *стејххолдера*. Истраживањем је закључено да посебно велики проблеми постоје у привредним друштвима „у реорганизацији“ због неповезаног радног стажа, необезбеђеног здравственог осигурања, злоупотребе и/или неспособности менаџмента, политичких утицаја појединаца и сл. Кандидаткиња апострофира у закључку да је од великог значаја да повериоци донесу одлуку о наставку пословања, јер у супротном, не постоји могућност за

опстанак дужника.

У оквиру закључка, кандидаткиња констатује да је много уложено у процес реорганизације. Међутим, и поред свих тих напора, постоје скромни резултати који су далеко од жељених. У контексту спроведеног емпиријског истраживања, кандидаткиња истиче да је нереално издвајати случајеве из било ког разлога, те да је сваки случај прича за себе, сваки случај има своје чињенично стање, своје правне основе и разрешење правних питања, можда се може рећи да је најсложенији поступак који постоји пред привредним судовима управо поступак реорганизације. Јер, ако се погледа рад наших привредних друштава, може се закључити да је велики број њих управо прошао стечајни поступак, односно поступак реорганизације како би могао да настави да послује, тако да стечајни поступак не значи крај постојања привредног субјекта. Са тим у вези, истиче се да УППР јесте специфичан и веома применљив модел реорганизације привредних друштава, међутим, није ништа необично да привредни субјект са нарушеном ликвидношћу користи овај институт само про форме да би се добило на времену, што јесте једна од лошијих страна овог института. Истиче се да реорганизовањем се заправо унапређује привредни стандард, не само привредног субјекта већ и привреде једне земље. Са тим у вези, ово је уређени правни пут, правно-економског оздрављења привредног дурштва, а самим тим и стечајног дужника, а све с циљем да се омогући материјално – финансијска рехабилитација самог субјекта.

Спроведено истраживање јесте показало да би УППР, због својих очигледних предности, могао постати одличан метод за опстанак дужника. Услов ефикасне примене и веће заступљености УППР-а је свакако, независност надлежних институција које учествују у усвајању УППР-а, уз искључивање политичких утицаја који годинама уназад на домаћем тржишту креирају процесе тржишне економије и транспарентности информација, што би омогућило решавање проблема између дужника у финансијским проблемима и поверилаца. Добар и квалитетан УППР знатно повећава шансу привредном субјекту на опоравак. Уочено је да квалитетан и добро припремљен план реорганизације, у ситуацијама у којима га је могуће имплементирати, повећава шансу привредном друштву да се опорави и врати на стазу пословног успеха.

Институт унапред припремљеног плана реорганизације уређен је по угледу на развијене правне системе и по међународно признатим правним стандардима. Рокови поступка за усвајање плана су релативно кратки и прецизно дефинисани, тако да би поступак требало да траје неколико месеци у оптималном случају. Привредно друштво уз подршку поверилаца добија прилику да трајно реши најосетљивија питања релевантна за свој финансијски опстанак.

У оквиру закључка, кандидаткиња јесте потврдила постављене хипотезе истраживања.

Хипотеза Х1 јесте потврђена. Под утицајем економских закона тржишта уклањају се из привредног живота они привредни субјекти који својим пословањем не постижу ни минимум рентабилности и који су неспособни за нормалан рад и пословање. Привредни субјекти се могу уклонити из привредног живота само када су испуњени услови прописани законом, материјално-правни и формално-правни.

Хипотеза Х2 јесте потврђена. Стечајни поступак је јаван и сви учесници у стечајном поступку имају право на благовремени увид у податке везане за спровођење поступка, осим у делу који се односи на службену тајну. Део који се односи на податке који представљају службену или пословну тајну доноси стечајни судија на предлог стечајног управника. Из времена недовољне транспарентности података и размена информација између стечајног управника и поверилаца, у пракси је издвојен као посебан проблем.

Хипотеза Х3 јесте потврђена. Неликвидан привредни субјект у пословном простору за собом повлачи здраве привредне субјекте због немогућности да наплате своја потраживања. Заправо трошкови се само умножавају како за повериоце тако и за власника, уколико се спроведе раније и то све у складу са опште прихваћеним рачуноводственим начелима и основним принципима књиговодства, јесте једна од кључних претпоставки за заштиту интереса поверилаца.

Хипотеза Х4 јесте потврђена. Благовремено подношење планова реорганизације, носи велике предности за дужника. Истраживањем је закључено да у таквим ситуацијама повериоци приказују се јасна намера дужника да жели да измири своје дугове, да сачува место на тржишту кроз наставак пословања и да уради све што може у циљу измирења обавеза кроз поступак реорганизације по унапред припремљеном плану.

Хипотеза Х5 јесте потврђена. Подаци прикупљени у оквиру спроведеног истраживања иду у прилог томе да у пракси привредних суда у Србији има мало случајева успешне реорганизације

неликвидних стечајних дужника. Закључено је да углавном се поступци завршавају уновчењем имовине и гашењем привредног друштва као правног лица.

Комисија констатује да изнесена закључна разматрања у раду кореспондирају са предметом и циљевима постављеног истраживања, те да у адекватној мери кореспондирају у односу на дату проблематику постављеног истраживања. Закључак представља логичну и кохерентну целину оригиналних ставова кандидаткиње, те се као такав овај сегмент рада оцењује као позитиван.

II ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Структура докторске дисертације јесте правилно утемељена на јасно дефинисаном предмету истраживања, који директно произилази из релативно јасно и прецизно одређеног назива дисертације. У основи, спроведено истраживање адресира сва релевантна питања од значаја у погледу ширег контекста теме истраживања, имајући у виду чињеницу да иста сублимира сегменте правне науке, односно економске науке. Исто јесте оправдана, схватајући да сам институт стечаја, а посебно институт реорганизације стечајног дужника, јесте и правно, али и економско питање. Структурално подељен рад на три дела, са више подцелина, адресира сва релевантна питања из домена института стечаја, као примарног правног института на којем је базиран институт реорганизације стечајног дужника. Кандидаткиња је у довољној мери адресирала и одређене економске карактеристике датог института, али у основи преовлађује правни концепт истраживања, што јесте било и неопходно, имајући у виду чињеницу да првенствени научни фокус јесте на правним аспектима предмета истраживања. Комисија оцењује да приказ односно тумачење резултата истраживања јесте у целини позитивно, како са аспекта примене одговарајуће методологије у самом приступу истраживању, тако и са аспекта конкретних резултата који су истраживањем остварени. Примењени методи истраживања, како у теоријском сегменту рада, тако и у оквиру емпијског, јесу правилно интегрисани кроз различите сегменте истраживања, испуњавајући своју научну сврху коришћења. Изведени закључци истраживања само сумирају и адресирају одређене релевантне чињенице које су као такве уврштене у оквиру овог сегмента рада. Комисија констатује да је кандидаткиња кроз различите сегменте истраживања јасно указала научна становишта по партикуларним питањима од значаја, што уз обимно коришћене изворе литературе, јесте адекватно интегрисано у сам коначан текст дисертације.

III КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
1.	Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме: Увидом у садржај пријаве дисертације, Комисија констатује да је дисертација у потпуности написана у складу са образложењем садржаним у пријави теме.
2.	Да ли дисертација садржи све битне елементе: Дисертација садржи све битне елементе предвиђене за овакву врсту радова.
3.	По чему је дисертација оригиналан допринос науци: Научни допринос дисертације огледа се у више аспеката. Тема дисертације јесте научно адекватна, узимајући у обзир чињеницу на ограничен обим истраживања теме дисертације у оквиру научних кругова. Научни допринос дисертације огледа се у систематизовању обимне научне грађе која је коришћена за потребе реализације истраживања, што повећава научни квалитет спроведеног истраживања. Резултати истраживања адекватно рефлектују научну утемељеност предмета истраживања, те дају конкретна легислативна решења у контексту измене постојеће регулативе. Емпиријски сегмент истраживања представља адекватну надградњу и допуну теоријског аспекта рада, те у довољној мери и на квалитетан начин допуњује резултате рада.
4.	Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања: Дисертација нема недостатака који би умањили њену научну вредност.
IX ПРЕДЛОГ:	
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:	
Наставно-научном већу Правног факултета за привреду и правосуђе у Новом Саду да прихвати Извештај о позитивној оцени докторске дисертације кандидаткиње Исидоре Милошевић, под називом „Правни и економски аспекти реорганизације у стечају“ и предложи Сенату Универзитета Привредна академија у Новом Саду да се исти усвоји и одобри јавна одбрана.	
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ	
1.	Проф. др Владимир Чоловић, председник комисије _____
2.	Проф. др Маријана Дукић Мијатовић, члан и ментор _____
3.	Проф. др Предраг Мирковић, члан _____
НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланов комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извешта	